ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 1 CHOJNICE, dnia 31-go lipca 1924 r. Nr. 18

Polski Przemysł Cukrowniczy.

Okres wegetacyjny buraka cukrowego uległ w roku bieżącym skróceniu, z powodu długotrwałych mrozów i późniejszych roztopów, które uniemożliwiły przygotowanie roli w czasie odpowiednim i opóźniły zasiew buraków o pół, a miejscami nawet o miesiąc cały. Naogół jednak nie wpłynęło to spóźnienie zbyt ujemnie na rozwój buraków, które dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym ostatniego miesiąca, rozwinęły się dobrze i wykazują normalny przyrost, pokrywając już ziemię liśćmi.

Tegoroczny obszar plantacji wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym o ca. 22 procent, dosięgając już prawie norm przedwojennych (ca. 98 procent). Ilustruje ten stan typowy tabela poniższa (uwzgl. plantacji cukrowni tak zrzeszonych jak i postronnych).

	Rok 1923/24	Rok 1924/25 w ha.	Proc. przyrost
b. Król. Kongr. i Wołyń	65,818	82,827	25,8
Ziemie Zach.	70,280	80,681	14,8
Małopolski	4,464	7,585	69,9
	140,562	171,093	21,7

Biorąc pod uwagę znaczne przestrzenie ziemi, nadające się pod uprawę buraków, a u nas dotychczas w tym kierunku nie wyzyskane, oraz w związku z tem korzyści osiągane przez plantatorów buraków, tak pod względem finansowym jak i z punktu widzenia znacznego podnoszenia się poziomu kultury gospodarstw rolnych, nie należy wątpić, że w najbliższych latach będziemy świadkami stałego rozszerzania się plantacji buraczanych w kierunku pełnego wyzyskania pod tym względem zdolności produkcyjnej naszych gospodarstw rolnych.

Podstawowym jednak czynnikiem, wpływającym na wielkość obszarów plantacji buraczanych, jest ilość i rozmieszczenie cukrowni. I tak buduje się na terenie Małopolski, najmniej pod względem uprawy buraków wyzyskanej części Rzeczpospolitej, nową cakrownię w Horodence. Pozatem wznowią swą pracę dwie nowe odbudowane cukrownie w b. Król. Kongr., tak że cyfra warsztatów czynnych podczas kampanji 24/25 podniesie się na 77 + 1 = 78.

Mówiąc o plantacjach dodać tu jeszcze należy, że w Nr. 146 „Monitora Polskiego" ukazało się obwieszczenie p. Ministra Przemysłu i Handlu skreślające buraki cukrowe z listy towarów zakazanych do wywozu. Zarządzenie to groziłoby przemysłowi naszemu bardzo poważnemi stratami ekonomicznemi, narażając go na utratę poważnych ilości plantacji.

Rada naczelna P. P. C. dokłada wszelkich starań, aby uzyskać jaknajszybsze ponowne wniesienie buraków cukrowych na wyżej wymienioną listę towarów zakazanych do wywozu.

Opierając się na powyżej powiedzianem, można przyszłoroczną produkcję cukru preliminować na 40 tysięcy wagonów w wartości białego kryształu.

Dominującym jednak zagadnieniem warunkującym wszystkie powyżej postawione horoskopy, jest w dobie obecnej dla naszego przemysłu przetrwanie wywołanego sanacją skarbu nad wyraz ciężkiego przesilenia finansowego i stagnacji życia gospodarczego.

Przemysł cukrowniczy, którego wybitnie sezonowy charakter wymaga w pewnych okresach roku ogromnych nakładów finansowych, i który przez to samo skazany jest na oparcie swej gospodarki finansowej na kredytach, w większej mierze niż inne gałęzie przemysłu odczuwa dzisiejsze krytyczne położenie.

Pomoc rządowa pod tym względem jest niewystarczająca. Główna podstawa gospodarki finansowej przemysłu cukrowniczego w dobie przedwojennej, a mianowicie 6 cio miesięczny kredyt akcyzowy, dzisiaj nie istnieje. Uzyskano obecnie coprawda od Rządu przedłużenie tego kredytu z terminu miesięcznego na dwumiesięczny, lecz i ta ulga stosunkowo małą tylko jest pomocą. — Inne kredyty uzyskiwane od rządu również nie zaspakajają w dostatecznej mierze potrzeb finansowych naszego przemysłu. Zbyt cukru w kraju nie przyniósł spodziewanych wpływów z względu na trudne położenie ogółu społeczeństwa, powodujące kurczenie się konsumpcji. — Eksport cukru również był utrudniony, z powodu zapełnienia rynków europejskich cukrem zamorskim i wywozem niemieckim oraz związaną z tem zniżką cen.

Dlatego też chcąc umożliwić zfinansowanie przyszłej kampanji i wywiązać się z zobowiązań wobec plantatorów, zwrócono się po pomoc kredytową do Anglji, gdzie uzyskano pożyczkę w wysokości 1 500 000 Ł. Pożyczkę tę udzieliło konsorcjum banków angielskich na podstawie pozwolenia Rządu na wywóz wagonów cukru z przyszłej kampanji.

Nadmienić jeszcze należy, że w ostatnich dniach ukazała się w Dz. Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nowa taryfa celna, która obniża dotychczasowe stawki za cukier; ustanawiając je na 35 zł. za 100 kg. kryształu i 45 zł. na 100 kg. rafinady. „Gaz. Pow."

Jak należy postąpić z obszarami lasów, zniszcz. przez gąsienicę sówki chojnówki.

Ponieważ w wszystkich lasach nawiedzonych gąsienicą sówki chojnówki stwierdzono zarażenie tejże z końcem czerwca b. r. grzybkiem Empusa auliace, który spowodował masowe jej wyginięcie, przypuszczać należy, że klęska ta przestała być wreszcie groźną i w roku przyszłym prawdopodobnie już się nie powtórzy.

Spustoszeń wynikłych w naszych lasach wskutek dwuletniego żerowania gąsienicy, narazie nie można jeszcze definitywnie określić.

Wiadomem jest bowiem, że gąsienica sówki chojnówki obżera głównie igliwie sosnowe, pączków natomiast chwyta się w ostateczności i to rzadko, wobec czego spodziewać się można, że wiele z obżartych drzewostanów jeszcze się zazieleni. Zależy to głównie od stopnia uszkodzenia samego drzewostanu i od

wpływów atmosferycznych, jakie nastaną jeszcze w tym roku, w czasie jesiennego okresu wegetacyjnego. Jeżeli w okresie wegetacyjnym spadną obfite deszcze, można się liczyć z tem, że znaczny procent drzewostanów uratowanym zostanie, a zwłaszcza te drzewostany, które w tym roku po raz pierwszy zostały przez gąsienice opadnięte.

Z tego powodu, i dopóki jest nadzieja na wytworzenie się nowych pędów, nie należy być zbyt pesymistycznie usposobionym.

Ostatni silniejszy żer gąsienicy sówki notowano w latach 1882/3 na Śląsku. Jakkolwiek gąsienica nie wystąpiła wtedy w takich rozmiarach i z taką siłą jak ostatnio u nas, to jednak nadmienić należy, że żerem swym spowodowała ona głównie znaczniejszy wyrąb posuszu, który wynosił 20 — 30 procent ogólnej masy.

Zupełnie zniszczonych drzewostanów, które nadawałyby się na zrąb zupełny, było tam stosunkowo nie wiele. Podobny wypadek może zajść i teraz, wobec czego z wyznaczeniem czystych zrębów należy być ostrożnym, z wyjątkiem części silnie uszkodzonych i wyraźnie obmierających.

W lasach, w których gąsienica dwa lata z rzędu żerowała, znaczna część silniej obżartych drzewostanów prawdopodobnie będzie musiała być wyciętą. Jednak i tutaj zaleca się narazie tylko drogą trzebieży usunąć drzewa suche, lub usychające, opadnięte kornikami. Wszystkie natomiast dalsze czynności, jakie wyniknąć mogą skutkiem wystąpienia sówki, a więc zręby czyste, silniejsze trzebieże, i t. d. zastosować się dadzą dopiero po ukończonym okresie wegatacyjnym.

Zrzeszenie właścicieli lasów.

Targi Wschodnie we Lwowie.

W dniach od 5 — 15 września rb. odbędą się IV. Targi Wschodnie we Lwowie, na których — jak już obecnie przewidzieć można — pomiędzy innymi dział maszyn rolniczych i pokrewne będzie bardzo okazale reprezentowany.

Grupa II (Fabrykanci Maszyn Rolniczych) jako oddział w Poznaniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych w Warszawie podjęła się zorganizować obesłanie wystawy ze strony wszystkich firm w Związku zrzeszonych. Lecz i te fabryki, względnie przedsiębiorstwa, które stoją poza wspomnianym Związkiem nie powinny pozostać na uboczu lecz obesłać IV. Targi we Lwowie — na których spodziewana jest wielka frekwencja — również obficie eksponatami drobniejszego przemysłu rolniczego. Mamy tu na myśli wszelkie narzędzia rolnicze, ogrodnicze, bartnicze, instrumenty miernicze dla rolnictwa i leśnictwa, artykuły precyzyjne, artykuły, wzory itp. budownictwa rolniczego, wreszcie instrumenty weterynaryjne, maszyny i przybory do mleczarń itp.

Również spodziewany jest liczny udział zakładów przemysłu rolniczego jak cukrownictwa, gorzelnictwa, krochmalarni, wytworów suszarni itp. temwięcej, że dwa ostatnie oddziały są na wschodzie Polski mało znane.

Zgłoszenia należy skierować bezpośrednio do Dyrekcji IV. Targów Wschodnich we Lwowie, Lwów, ul. Jagiellońska 1 z prośbą o nadesłanie kart zgłoszeń prospektów, oraz regulaminu ekspertyzy. Ostatni jest ważny ze względu na premjowanie, które się odbywa na podstawie punktów według najnowszych zasad przyjętych przez wszystkie wielkie wystawy i targi we wszystkich państwach.

O nagrody mogą się ubiegać:

a) wytwórnie krajowe,

b) wytwórnie zagraniczne, o ile mają w kraju oficjalnego przedstawiciela.

Przyznawane będą następujące odznaczenia:

a) dyplom na medal zasługi,
b) dyplom na medal uznania,
c) dyplom na wielki medal złoty,
d) dyplom na mały medal złoty,
e) dyplom na wielki medal srebrny,
f) dyplom na mały medal srebrny,
g) dyplom na medal bronzowy,
h) listy pochwalne.

Rozmaitości.

Pasożyty roślinne. W celu zabezpieczenia rolnictwa polskiego przed zawleczeniem z zagranicy najbardziej groźnych pasożytów roślin zostało wydane rozporządzenie min. skarbu w dniu 21 maja rb., które obejmuje postanowienia przedstawiające się w streszczeniu jak następuje:

Zabrania się wwozu liści, obierzyn, odpadków ziemniaczanych bez względu na kraj, z którego pochodzą. Przewóz partji ziemniaków nastąpić może jedynie na zasadzie każdorazowego pozwolenia min. skarbu, min. rolnictwa i dóbr państwowych. Ziemniaki winny być przewożone w nowych nieużywanych workach, zaplombowanych albo luzem, lub w zaplombowanych wagonach. Każda przesyłka winna być zaopatrzona w poświadczenie, że ziemniaki są wolne od choroby raka ziemniaczanego.

Wszelkie drzewka, sadzonki, krzewy, zrazy nie wyłączając winoroślin sprowadzane być mogą do państwa pod warunkiem zaopatrzenia poświadczeniem, że przesyłka wolna jest od owadów i jajek filoksery i mszycy wełnistej, oraz że wyprodukowane zostały w zakładzie wolnym od obu tych szkodników.

O wywóz ziemniaków. Min. Rolnictwa wniosło na Komitet Rady Ministrów propozycję skreślenia ziemniaków z listy towarów, zakazanych do wywozu, oraz zniżki taryf kolejowych na ziemniaki, kierowane do Górnego Śląska. Wniosek Min. Rolnictwa motywowany jest znacznym wzrostem produkcji ziemniaków w kraju, wobec czego pożądany jest eksport produktu tego przy równoczesnym zniżeniu cen na rynku wewnętrznym, zwłaszcza w ośrodkach przemysłowych.

Jak wytępić pchły w izbie? W podłodze nieszczelnie ułożonej, w szparach, zbiera się wiele kurzu, w którym się mnożą pchły i muchy. Niszczy się je myciem podłogi następującym sposobem: Stosownie do wielkości powierzchni danej izby bierze się 2 kg. podchlorynu wapna znanego pod nazwą „chlorkalku“ w stanie suchym, 8 kg. trocin i wszystko razem miesza bardzo starannie. Im staranniej zmiesza się podchloryn z trocinami, tem skutek pewniejszy. Następnie nalewa się gorącą wodą, miesza na średnio gęstą papkę i zostawia nakrytą na 3 — 6 godzin. Potem papką tą zapomocą szczotki szoruje podłogę a trocinami bez chlorynu jeszcze raz szoruje. Tym sposobem w obmytej podłodze nie utrzyma się żaden pasożyt przez czas dłuższy.

Redaktor odpowiedzialny: Leon Kum.
Drukiem i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.